

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 14Csp/173/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117217652
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2018:3117217652.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v spore žalobcu : K. Y., nar. XX.XX.XXXX, občan SR, bytom Y. Y., M.R. I. XXX/X proti žalovanému : POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598 o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 17.3.2016, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalobcovi sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 7.9.2017 domáhal určenia, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 17.3.2016 uzatvorenej medzi stranami je bezúročný a bez poplatkov. Uviedol, že ako spotrebiteľ uzatvoril so žalovaným dňa 17.3.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu veriteľ (žalovaný) poskytol úver 1400€, ktorý mal splácať v 12 -tich mesačných splátkach a to prvé 4 splátky po 1€ a zvyšných 8 splátok po 230,8€ s celkovou čiastkou, ktorý mal žalobca zaplatiť vo výške 1850,4€. Táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods.2 Obč. zákonníka s tým, že táto neobsahuje všetky náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy: § 9 ods.2 písm.l/ (údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov atď.) a § 9 ods. 2 písm.j/ (odplata), § 9 ods.2 písm.d/ (údaj o dátume narodenia a rodné číslo žalobcu) a nesprávna je aj hodnota RPMN 37,51% namiesto skutočnej výšky 64,46%, čo má za následok sankcie podľa § 11 cit. zákona. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyvodzuje žalobca z potreby odstránenia právnej neistoty v právnom vzťahu medzi stranami s poukazom na ust. § 3 ods.3,5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách ...proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi domáhať ochrany svojho práva. Poukázal na judikatúru a to rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9Co/309/2014 zo dňa 25.5.2017, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/27/2013 a 15Co/339/2015a 3Co/224/2013 zo 12.2.2014, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/104/2016 zo dňa 30.3.2017, Okresného súdu Trnava sp.zn.22C/172/2016 zo dňa 20.4.2017 a rozsudkom Okresného súdu Revúca sp.zn. 6Csp/15/2016 zo dňa 25.8.2016 a Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 20C/181/2014 zo dňa 26.3.2015. Bez takéhoto požadovaného určenia by žalobca mal pokračovať v splácaní úveru vrátane príslušenstva, čoho dôsledkom by bolo, že by sa žalobca musel domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, čomu sa dá určovacou žalobou predísť. Ako dôkaz predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 17.3.2016.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že na požadovanom určení nie je daný naliehavý právny záujem podľa ust. § 137 písm.c/ C.s.p., ktorý žalobu takéhoto obsahu na rozdiel od § 80 písm.c/ O.s.p. pripúšťal. Zmluvy a iné právne úkony (ich existencia, platnosť, či neplatnosť) sú právnymi

skutočnosťami v zmysle § 2 ods.1 Občianskeho zákonníka a C.s.p. v ust. § 137 písm. d/ v zásade nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb vyplývajúcich z osobitného predpisu. Dlžník sa v zmysle zmluvy zaviazal hradiť úver v 12-tich splátkach uvedených v zmluve vždy k 17.dňu v mesiaci, počnúc dňom 17.4.2016 a nemožno teda hovoriť o absencii týchto zmluvných údajov a konečná splatnosť úveru 17.3.2017 je jasne uvedená na prednej strane zmluvy. Každá splátka sa prednostne započítavala na istinu, až potom na poplatok a úroky, o čom bol každý klient informovaný ústne. Zákon vyžaduje obligatórne uvedenie úrokov a iných poplatkov a nikde nie je zvlášť stanovené prerozdelenie splátky. Žalobca nesie dôkazné bremeno a je jeho úlohou preukázať, v čom spočíva nesprávny výpočet RPMN, pričom žalovaný tvrdil, že táto bola vypočítaná podľa prílohy č. 2 zák.č. 129/2010 Z.z. podľa vzorca platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy s uvedenými vstupnými údajmi, zo zmluvy. Údaj o RPMN je uvedený jednak na prednej strane zmluvy a zároveň na samostatnej listine, s ktorou bol žalobca oboznámený a ktorá mu bola spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere odovzdaná, vrátane formuláru o Štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere. Podľa § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis; ktorým je § 1a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. v zmysle ktorého odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť 2-násobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods.4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Podľa citovaného § 1 ods.1 nariadenia vlády odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri ich poskytnutí, za predpokladu, že zmluva bude trvať po určený čas a zmluvné strany si budú plniť dojednané povinnosti v zmluvných lehotách. V zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX bola výška RPMN uvedená 37,51% a expresný poplatok 100€, teda celkove zaplatiť 1850,40€ a výška priemernej hodnoty RPMN v deň podpísania zmluvy bola vo výške 21,61%. Výška odplaty teda neprekročila stanovený limit a je v súlade s predmetným nariadením vlády a žalovaný mal za to, že dojednaný zmluvný úrok 32,28% neprevyšuje zákonom požadovanú maximálnu odplatu. Poukázal na to, že pokiaľ mal žalobca za to, že zmluva je preňho nevýhodná, mal možnosť od nej v lehote 14 dní odstúpiť. K tvrdeniam žalobcu týkajúcej sa konečnej splatnosti úveru poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 C-42/15, z ktorého vyplýva, že článok 10 ods.2 písm. h/ smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum. Žalobca sa domáha určenia neplatnosti právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je alebo nie je a určenie právnej skutočnosti by muselo vyplývať z osobitného právneho predpisu a za takýto predpis nemožno považovať zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý nepripúšťa ani v ust. § 3 ods.5 možnosť podania určovacej žaloby, iba vo všeobecnej rovine konštatuje oprávnenie spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojho práva bez toho, aby bližšie špecifikoval typ žaloby (rozsudok Okresného súdu Žilina 17Csp/52/2016 z 7.6.12017). Na požadovanom určení nie je daný naliehavý právny záujem, pokiaľ sa ním v celom rozsahu neodstráni stav právnej neistoty a nemohlo by sa zabrániť veriteľovi z tejto zmluvy domáhať sa vrátenia poskytnutého plnenia titulom bezdôvodného obohatenia, t.j. vrátenia toho, čo žalobca podľa zmluvy dostal. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. Cdo/251/2015 zo 16.3.2016, Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 52C/135/2014 zo 25.5.2016 a Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/325/2016-75 zo 14.6.2017. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca z istiny uhradil len 411€ a požadované určenie by neodstránilo stav právnej neistoty medzi stranami, pretože definitívne vyriešiť danú otázku či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok sa dá rozhodnúť len v žalobe na plnenie. Zákon č. 129/2010 Z.z. považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov iba ak sú naplnené predpoklady uvedené v § 11 cit. zákona, pričom podľa žalovaného bola RPMN vypočítaná podľa vzorca uvedeného v právnom predpise správne a žalobca nepreukázal nesprávnosť tohto výpočtu. Poplatok za expresné spracovanie úveru ani Národná banka Slovenska neoznačila za taký poplatok, ktorý by sa mal započítať do RPMN. Odplata bola v zmluve stanovená okrem iného aj úrokmi vo výške 350,40€ a tvrdenie o absencii odplaty považuje žalovaný za nedôvodné. Preto žiadal žalobu zamietnuť.

3. Podľa § 137 C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

4. Podľa § 11 ods.4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 279/2017 Z.z. (účinného od 1.1.2018) spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. 18ba) (§ 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku).

5. Podľa § 52 ods. 1-4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

6. Podľa § 53 ods.6 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

7. Podľa § 53b ods.1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

8. Podľa § 2 zák.č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom do 19.4.2016) na účely tohto zákona sa rozumie d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok, i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

9. Podľa § 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

10. Podľa § 1a ods.1, 4 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

11. Podľa § 11 ods.1 zák.č. 129/2010 Z.z. účinný v čase uzatvorenia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

12. Súd vo veci vytýčil pojednávanie, na ktoré predvolal strany. Tieto sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolané a nežiadali z dôležitých dôvodov pojednávanie odročiť, preto súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, na základe nimi predložených dôkazov. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 17.3.2016 zmluvu o

spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako dlžníkovi (spotrebiteľovi) úver vo výške 1400€, splatný v 12-tich mesačných splátkach vždy v 17-teho dňa v mesiaci počnúc 17.4.2016 do 17.3.2017 (prvých 4 splátky po 1€ a 8 splátok po 230,8€) s tým, že celkove mal dlžník vrátiť čiastku 1850,4€, pri úroku 32,28% ročne vo výške 350,40€, dojednanej RPMN vo výške 37,51% a priemernej RPMN 21,61% za poplatok za expresné spracovanie 100€. Z tohto úveru dlžník uhradil 411€.

13. Súd sa najskôr zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe a dospel k záveru, že tento je s poukazom na aktuálnu právnu úpravu daný. Naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. V danom prípade je predmetom sporu ochrana spotrebiteľa pred nekalými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a vyriešením otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru medzi stranami dôjde k odstráneniu spornosti výšky dlhu a zmluvný vzťah bude zároveň podrobený súdnemu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. V danom prípade žalobca ešte neuhradil ani celú istinu a tak žaloba o plnenie zo strany dlžníka na bezdôvodnom obohatení neprichádza do úvahy.

14. Súd dospel k záveru, že spotrebiteľská zmluva má všetky náležitosti podľa ust. § 9 ods.1,2 cit. Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení, avšak výška požadovanej odplaty presahuje zákonom a nariadením vlády stanovené limity. V danom prípade bol dojednaný spotrebiteľský úver na sumu 1400€ za celkovú odplatu tvoriacu expresný poplatok 100€ a úrok 350,40€, spolu 1.850,40€, splatný v 12-tich mesačných splátkach. Podľa súhrnných informácií a údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2015 (ide o zverejnené informácie za obdobie predchádzajúce poskytnutiu úveru žalobcovi) pri spotrebiteľských úveroch splatných do 12 mesiacov predstavovala RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) výšku 18,77% a podľa vyššie citovaného ustanovenia §1a ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. táto hodnota nesmela prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, teda hodnotu 37,54% (18,77% x 2). Do tejto výslednej hodnoty odplaty podľa §1a ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. sa započítava aj expresný poplatok 100€ ako aj náklady na úrok 350,40€ a celková hodnota RPMN na odplatu pri takomto zmluvnom dojednaní strán predstavovala hodnotu 71,07%, ktorá prekračuje zákonný limit, preto je úver bezúročný a bez poplatkov a súd žalobe vyhovel.

15. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal v spore plný úspech, avšak trov mu nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.